Virgül 15 Eylül #1 [Kitabilik]

2018-09-15 23:34:19

Kitabilik eskiden bana akıllılık gibi gelirdi, insan dünyayı kendi tecrübesiyle değil, kitaplarla daha iyi tanır, gibi.

Sonradan bir çok insanın kendi aptallığını kitapların arkasına sığınarak perdelemeye çalıştığını gördüm. Dünyayı anlamaya değil, onun içinde gezinmeye, gezinirken de eğlenmeye ihtiyaçları vardı. Biri bir kitapta bir şey yazmışsa, doğru olduğu için yazmıştı, biri zahmet edip de bir kitabı bir şeyle doldurmuşsa, emin olmalıydık ki, bu insanın söyledikleri doğruydu ve hayatımızın önemli bir köşe taşı olmalıydı. Kitaplar ve içindekiler için yaşamalıydık, çünkü onlar bize insanlığı öğretiyordu. Kağıdın üzerine bırakılmış mürekkebin hayvana nasıl bir insanlık öğretebileceğini bilmiyorum ama buna ben de zamanında inandım.

Aptallık olduğuna kanaatim bu gibi kitaba gereğinden fazla değer veren zevatın, aslında hayat karşısında hayli fonksiyonsuz olduğunu farketmemle gelişti. Yazı yazan birinin kitaba bakışının değersiz olması ilginç gelecek belki ama kitapların hayatı kapsamasının hayli zayıf bir ihtimal olduğunu düşünüyorum artık. Yeterince uzun bir metinden, yorumlaya yorumlaya her tür anlam çıkar ve bu yorumlama faaliyetinin kendisini doğru yapabilmek için hayatın tecrübe ile tanınmasına ihtiyaç yardır.

O sebeple teorik tartışmalar, fikir tartışmaları artık eskisi kadar ilgimi çekmiyor. Bir örgüt kuracak olsam, ilk önce ideolojisini değil, kadın-erkek ilişkilerinin çerçevesini belirlerim. Çünkü PKK'nın veya IŞİD'in diğer örgütlere nazaran başarılı olmasının sebebinin, ideolojilerindeki farklılık veya sağlamlık değil, erkekler için kadına rahat erişim sunması. Kadın meselesini çözdükten sonra, bunun izah etmek için bir takım ideolojik arkaplan üretebilirsiniz tabii ancak hangisi hangisinin sebebi ve sonucu, burası hayli meşkuk. Kitaplar değil, hayat tecrübem bana erkekler için en motive edici gücün bir takım soyut fikirler veya kurtuluş idealleri değil, kadın olduğunu öğretti ve bu örgütlerin (veya sair kültlerin) de kadın meselesini diğerlerine nazaran daha iyi çözdüğü için nisbeten başarılı olduğunu düşünüyorum.

Bunun gibi, Sosyalizm mi, Liberalizm mi tartışmasını sadece kitabi olarak yapabilirsiniz, bana örnekler sunar, diyelim Liberal iktisadın ne kadar güçlü ve açık veya Stalin'in Sovyetler'i ne kadar kısa sürede taş devrinden uzay çağına

getirdiğini anlatırsınız. Bense sizi dinlerken, bunların gerisinde kendi tecrübeleriniz ve ihtiyaçlarınız olduğunu ve hangi saiklerle böyle düşündüğünüzü anlamaya çalışırım. Şiir paylaşıp duran bir adamın derdi şiirin içeriği değildir, kitap okuduğundan bahseden bir kadının derdi de kitapların içeriği değildir. O bu sayede bir şeye ulaşmaya çalışıyordur ve bu büyük ihtimalle kitaplarda yazandan daha basit bir ihtiyaçtır.

Bu sebeple kitabilik (veya entelektüel gösteri) bana artık, herhangi bir futbol maçından farklı gelmiyor. Uzun süren, galibi belirsiz, teorik olarak hayatın merkezi, yaratılışın anlamı, oluşun sırrı, milletin kurtuluşu ıvır kıvır zıvır konularla ilgili konuşurken, aslında kendi çevresine verdiği sair sinyaller için yaşayıp giden ve kimsenin de galibini merak etmediği bir gösteri. Tiyatro ama uzun sürüyor, kitaplar bunun aracı. Şunu okudum, bunu okudum, şöyle yazmış, böyle demiş, mirim, azizim diye kendi etrafında dönen kibar alıntı insanlarının bitmeyen mimiklerle doldurduğu, kendi hiçliğini unutma gösterisi.